

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
PGS. TS. Trần Mạnh Dũng (CPA)
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI
TS. Nguyễn Thị Xuân Hồng

HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH SỐ KẾ TOÁN VÀ LẬP BÁO CÁO TÀI CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
PGS. TS. Trần Mạnh Dũng (CPA)
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI
TS. Nguyễn Thị Xuân Hồng

HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH
SỔ KẾ TOÁN VÀ LẬP BÁO CÁO TÀI CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH
HÀ NỘI - 2019

LỜI NÓI ĐẦU

Tiếp theo hàng loạt các tài liệu đã phát hành liên quan đến Kế toán doanh nghiệp; Lập đọc và phân tích báo cáo tài chính (BCTC); Thuế và kế toán thuế; Kiểm toán căn bản... Nhóm tác giả tiếp tục phát hành tài liệu về **"*Hướng dẫn thực hành sổ kế toán và lập báo cáo tài chính*"**. Vẫn biết rằng chuẩn mực kế toán, chế độ kế toán hiện hành quy định tương đối chi tiết và dần theo thiên hướng quốc tế, tuy nhiên trên thực tế các sai phạm trong yếu xảy ra ngày càng nhiều trong cả ghi nhận, đo lường và báo cáo trong kế toán.

Với đội ngũ ngày càng tăng những người thực hành kế toán bao gồm kế toán viên; tư vấn kế toán; kiểm toán viên ... thì việc phát hành cuốn sách **"*Hướng dẫn thực hành sổ kế toán và lập báo cáo tài chính*"** thực sự có ý nghĩa rất quan trọng và rất cần thiết cho chính những người hành nghề kế toán kiểm toán, những người quan tâm và các nhà nghiên cứu về kế toán & kiểm toán.

Nhằm thỏa mãn kỳ vọng của những người hành nghề kế toán kiểm toán trong việc phát hành cuốn sách hướng dẫn chi tiết về *thực hành kế toán*, cùng với sự đam mê nghề nghiệp; nhóm tác giả gồm giảng viên của các trường đại học trên địa bàn Hà Nội những người có nhiều kinh nghiệm trong thực hành và lý luận về kế toán, kiểm toán biên soạn cuốn tài liệu này. Theo đó, nhóm tác giả ban hành tài liệu này mang thiên hướng ***thực hành***

hơn là mang tính hàn lâm; với các ví dụ rất cụ thể gắn với các doanh nghiệp sản xuất, doanh nghiệp sản xuất và thương mại với đa dạng phương pháp tính giá, hình thức sổ kế toán,... và thực sự đáp ứng nhất định về thực hành công tác kế toán từ hạch toán kế toán, phản ánh vào sổ kế toán đến lập BCTC trong công nghệ kế toán. Nhóm tác giả gồm:

- **PGS. TS. Phạm Đức Cường**, Trưởng Bộ môn Nguyên lý Kế toán, Giảng viên cao cấp, Viện Kế toán - Kiểm toán Trường Đại học Kinh tế quốc dân, biên soạn Mục 1.1 và Mục 1.5, Chương 1.

- **Ths. NCS. Đỗ Đức Tài**, Giảng viên Trường Đại học Lao động Xã hội biên soạn Mục 1.2 đến Mục 1.4, Chương 1.

- **TS. Đinh Thế Hùng**, Phó Viện trưởng Viện Kế toán - Kiểm toán Trường Đại học Kinh tế quốc dân biên soạn Mục 2.1 đến Mục 2.3, Chương 2.

- **TS. Nguyễn Thị Xuân Hồng**, *đồng chủ biên*, Giảng viên Khoa Kế toán - Kiểm toán, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, Kế toán viên hành nghề biên biên soạn Mục 2.4 Chương 2 và Chương 3.

- **PGS. TS. Trần Mạnh Dũng**, *đồng chủ biên*, Giảng viên cao cấp Viện Kế toán - Kiểm toán, Phó Tổng Biên tập Tạp chí Kinh tế và Phát triển Trường Đại học Kinh tế quốc dân; Chuyên gia Ngân hàng Thế giới; Kiểm toán viên quốc gia cùng biên soạn Chương 3 và chịu trách nhiệm soát xét toàn bộ nội dung tài liệu.

Cuốn sách này được biên soạn trong điều kiện hệ thống khung pháp lý về kế toán có sự thay đổi mạnh mẽ theo thiên hướng quốc tế. Nhiều nội dung trong quyển tài liệu này với được ban hành theo hướng thực hành *hơn là* theo hướng hàn lâm. Theo đó, thực hành kế toán với đa dạng áp dụng các

phương pháp kế toán, nguyên tắc kế toán, hình thức kế toán gắn với các loại hình doanh nghiệp được hướng dẫn chi tiết và cụ thể.

Nhóm tác giả cũng nhận được ý kiến chia sẻ, đóng góp từ phía các Trường Đại học trên địa bàn Hà Nội, Bộ Tài chính, Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam (VAA), Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam (VACPA) và các tổ chức quốc tế nơi mà các tác giả có thời gian cộng tác tại The World Bank, ADB. Mặc dù vậy trong việc biên soạn tài liệu này cũng không thể tránh khỏi các sai sót, nhóm tác giả xin nhận những ý kiến đóng góp của độc giả để những lần tái bản sau được tốt hơn.

Xin trân trọng cảm ơn.

Các tác giả

MỤC LỤC

Lời rói đầu	5
-------------------	---

Chương 1 **SỔ KẾ TOÁN**

1.1. Sổ kế toán theo hình thức Nhật ký - Sổ cái.....	13
1.1.1. Đặc điểm của sổ kế toán theo hình thức Nhật ký - Sổ cái	13
1.1.2. Trình tự ghi sổ kế toán theo Nhật ký - Sổ cái	14
1.1.3. Mẫu sổ Nhật ký - Sổ cái và phương pháp ghi sổ.....	15
1.1.4. Ưu điểm, nhược điểm của sổ kế toán theo Nhật ký - Sổ cái	18
1.2. Sổ kế toán theo hình thức Nhật ký chung.....	19
1.2.1. Đặc điểm sổ kế toán theo hình thức Nhật ký chung.....	19
1.2.2. Trình tự ghi sổ kế toán theo hình thức sổ kế toán Nhật ký chung.....	19
1.2.3. Một số mẫu sổ theo Nhật ký chung và phương pháp ghi sổ.....	21

1.2.4. Ưu điểm, nhược điểm của sổ kế toán theo Nhật ký chung	28
1.3. Sổ kế toán theo hình thức Chứng từ ghi sổ	28
1.3.1. Đặc điểm của sổ kế toán theo Chứng từ ghi sổ	28
1.3.2. Trình tự ghi sổ kế toán theo hình thức Chứng từ ghi sổ.....	29
1.3.3. Một số mẫu sổ theo Chứng từ ghi sổ và phương pháp ghi sổ.....	30
1.3.4. Ưu điểm, nhược điểm của sổ kế toán theo hình thức Chứng từ ghi sổ.....	35
1.4. Hình thức ghi sổ kế toán theo hình thức Nhật ký chứng từ.....	36
1.4.1. Các loại sổ kế toán hình thức Nhật ký - chứng từ	36
1.4.2. Trình tự ghi sổ kế toán theo hình thức Nhật ký chứng từ	36
1.4.3. Ưu điểm, nhược điểm của sổ kế toán theo Nhật ký chứng từ	38
1.5. Hình thức sổ kế toán trên máy vi tính	38
1.5.1. Đặc điểm của sổ kế toán thực hiện bằng phần mềm	38
1.5.2. Trình tự ghi sổ kế toán theo hình thức kế toán trên máy vi tính.....	39
1.5.3. Yêu cầu đối với phần mềm kế toán	41
1.5.4. Ưu điểm, nhược điểm của sổ kế toán trên máy vi tính	41

Chương 2
**THỰC HÀNH KẾ TOÁN
TRONG DOANH NGHIỆP SẢN XUẤT**

2.1. Đặc điểm của doanh nghiệp sản xuất.....	43
2.2. Nhiệm vụ của kế toán trong doanh nghiệp sản xuất	45
2.3. Tổ chức công tác kế toán trong doanh nghiệp sản xuất.....	46
2.4. Thực hành ghi sổ kế toán trong doanh nghiệp sản xuất (<i>Phân thực hành</i>).....	46

Chương 3
**THỰC HÀNH KẾ TOÁN TRONG CÁC DOANH NGHIỆP
Vừa SẢN XUẤT Vừa KINH DOANH THƯƠNG MẠI**

3.1. Thực hành ghi sổ kế toán	281
<i>Tài liệu tham khảo</i>	516